

fenscommission. Der er en anden Side af Sagen, som det forekommer mig ikke staaer rigtig klar for mig. Der er Bestemmelse for, hvorledes der skal forholdes med de mindre, private Veies Standsættelse og Bevilgehøldelse, hvor der enten havdes Hævd eller anden særlig Adkomst til saadanne Veie, og det mener jeg er meget godt, men hvor saadan Hævd eller særlig Adkomst er tvivlsom, der synes mig Bestemmelserne for dunkle. Der er mange saadanne smaa Veie paa Landet, navnlig i Syl-land i de Egne, hvor jeg er kjendt, der gaae fra By til By, eller forbinde de enkelte Beboere med hverandre, eller føre til den nærmeste offentlige Veie, eller tjene som en Slags Markvei til Udlødder, til Skovlødder, Engkister, Tørvestifter og deslige. Saadanne Veie, eller ialtsald en stor Deel af dem, ere udviste ved Matricler, og findes paa de vedkommende Grundeieres Matriculfort. Paa den Tid, at saadanne Veie blev udviste, gif de imidlertid i Almindelighed, som man kalder det, i Slangegang omkring over Markerne, og i Tidernes Løb, efter som Jorderne ere blevne bedre opdyrkede og kultiverede, ere disse Veie blevne rettede til at gaae i lige Linier eller Vinkelinier, hvilket har været til større Begvemmelighed, baade for Jordbrugerne og ogsaa for de Veisfarende. Men ved saadanne Veiligheder er det ofte hændet, naar Andre ere komne i Besiddelse af saadanne Jorder, af Jorder, hvor de nævnte Kættelser have fundet Sted, at disse Veie ere blevne nedlagte. Naar nemlig den nye Besidder har seet, at den Veie, som er udviist paa hans Matriculfort, er sporløs forsvunden, og at den nye Veie ikke har nogen Hævd for sig, og saaledes ingen retslig Adkomst, har det i mange Tilfælde ført til, at saadanne Veie ere blevne lullede for de Veisfarende eller dem, som skulde benytte Veiene, idet disse for Udgifternes Skyld have været bange for at søge til Domstolene og saaledes siltkiende tabt deres Ret til Veien. Paa den anden Side er der ved Udpacellering eller Udflytning fra Landsbherne opstaaet mange andre nye Veie, som ikke ere opførte i Matriclen, og som uden Tilladelse, eller i alt Fald uden Erstatning, ere komne til at gaae over anden Mandes Grund. Med Hensyn til Erstatningen for saadanne Veie,

synes jeg, at Lovudkastets Bestemmelser ere for dunkle. Jeg vilde nødig have, at ret mange af disse Sager skulde henvises til Domstolene, og jeg ønskede derfor gjerne, at Lovudkastet, naar det blev ophøiet til Lov, skulde være saathydeligt som muligt. Loven vil nemlig komme til at gjælde for Menigmænd og for Landboerne, og disse ere bange for at søge til Procuratorerne. Det gjælder rigtignok med Hensyn til saadanne smaa Veie ordentligvis kun om Ubethdeligheder, men saadanne Veie kunne dog ikke undværes. Jeg havde derfor ønsket, at der i saa Henseende havde været en klar Bestemmelse. Jeg har tænkt mig, at Lovudkastet, naar det blev ophøiet til Lov, f. Ex. kom til at indeholde en Clausul om, at der inden en vis given Tid efter dets Ophøielse til Lov skulde stee en almindelig Undersøgelse i Communerne om, hvormange Veie der kom ind under Loven, hvad enten denne Undersøgelse nu maatte stee af Sogneforstandersfaberne, eller af en overordnet Autoritet, der blev udrustet med Mhyndighed til at udvise saadanne Veielinier og til at bestemme Erstatningen for Jordes Afgivelse, isald der skulde anlægges saadanne nye Veie, eller de gamle udvides, samt til at bestemme, hvem der skal erlægge Erstatningen, og til hvem den skal erlægges. — Jeg skal for Øvrigt slutte med at anbefale Lovudkastet, selv om det ikke skulde finde Gjensklang, at det fik et Tillæg, indeholdende de antyhede hyderligere Oplysninger, thi jeg seer, at det er et stort Gode, der ligger i Lovforlaget. Der er nemlig mange Stridspørgsmaal om saadanne smaa Veie, som ville blive afgjorte ved Loven, og jeg skal derfor, hvor meget jeg end ønsker, at Loven faaer et Tillæg, dog anbefale Udcastet, om det uforandret skulde udkomme som Lov.

Kættelser i Varbergs Foredrag.

Sp. 84, Lin. 21 f. o.: „thi det er i Kjøbenhavn o. s. v.“ læs: „jeg nævner Kjøbenhavn, fordi det er der, Theatret findes og visser, ikke fordi jeg ellers vil stille Kjøbenhavn i Modstning til det øvrige Land —“